

MONITORING STANICA: POFALIĆI

VREMENSKI PERIOD : 14.09-20.09. 2015. god

ZAPAZANJA:

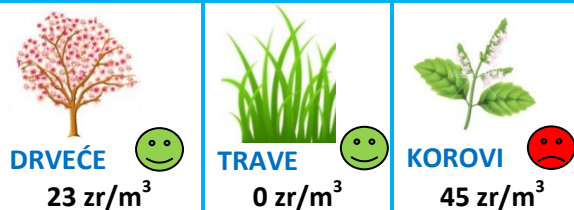
Na monitoring stanici „**POFALIĆI**“ ukupno je zabilježeno 68 zr.p./m³. Tokom sedmice prisutan je polen nekoliko biljnih vrsta kao što su: ambrozija, borovi, pelin i platan. Niže koncentracije polena u skladu su sa vremenskim prilikama te ukazuju na kraj ljeta i početak jeseni, praćen izuzetno niskim koncentracijama polena. Maksimalna koncentracija polena je zabilježena u petak (18. sept.), te je tokom sedmice umjereno varirala. Zastupljenost polena alergeni biljaka tokom sedmice je iznosila: ambrozija 44 %, borovi 34 %, glavočike 12 %, pelin 6 %, lobodnjače 4 %.

Rani polen alarm!

Zboge vremenskih prilika ne očekuju se veće koncentracije polena alergeni biljaka, osim polena biljnih vrsta koje ulaze u fazu polinacije, kao što su vrste: **ambrozija, pelin, žara, lobodnjače**. U slučaju pojave iznenadnih sunčanih perioda očekivati je povećane koncentracije polena **ambrozije**.

SAVJETI I PREPORUKE:

Za vrijeme izlazaka u prirodu potrebno je obratiti pažnju na pojavu simptoma alergijskih reakcija. Za vrijeme šetnji izbjegavati sredine gdje rastu neke od navedenih biljnih vrsta. U slučaju pojave otežanog disanja poslužiti se vlažnom maramicom, koristiti je kao masku te što prije napustiti mjesto gdje ste uočili zdravstvene tegobe (simptome alergije).

Rani polen alarm !

Ambrozija

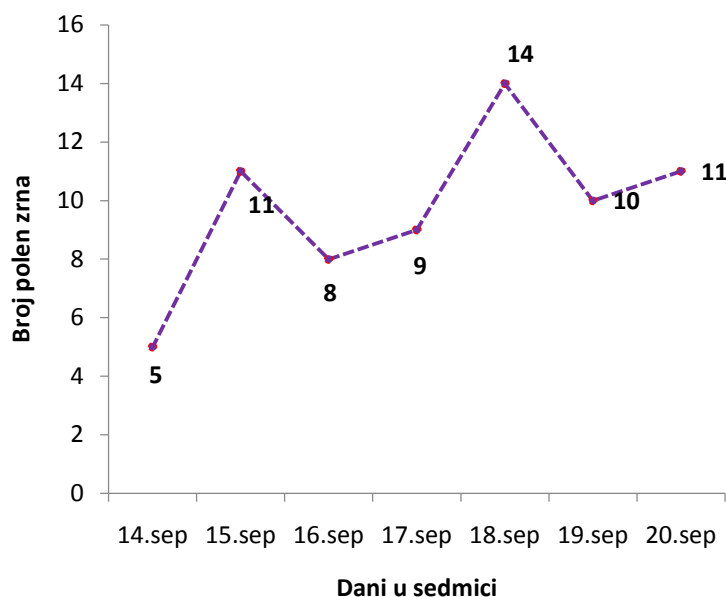
Borovi

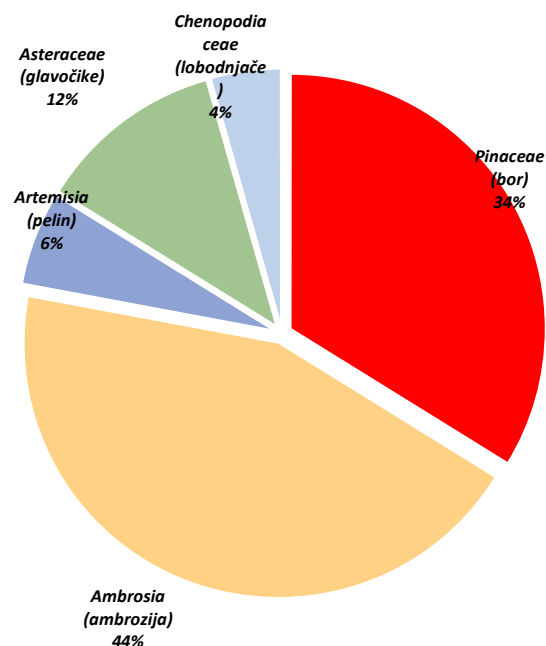
Glavočike

Pelin

Variranje koncentracija polena po m³ zraka tokom sedmice

Procentualni udio polena alergeni biljaka

Evidencija koncentracije polena								
DAN DATUM	Ponedjeljak 14. sep	Utorak 15.sep	Srijeda 16.sep	Četvrtak 17. sep	Petak 18.sep	Subota 19.sep	Nedjelja 20.sep	Ukupno po zr/m ³
DRVEĆE								
Acer (javor)								
Aesculus (divlji kesten)								
Alnus (joha)								
Betula (breza)								
Carpinus (grab)								
Castanea (pitomi kesten)								
Coryllus (lijeska)								
Fagus (bukva)								
Fraxinus (jasen)								
Juglans (orah)								
Pinaceae (bor)		X		X	X	X	X	23
Platanus (platan)								
Populus (topola)								
Quercus (hrast)								
Salix (vrba)								
Sambucus (zova)								
Tax/Jun (tisa)								
Tilia (lipa)								
Ulmus (brijest)								
							Ukupno polena drveća	23
TRAVE								
Cyperaceae (šiše)								
Poaceae (trave)								
							Ukupno polena trava	0
KOROVI								
Ambrosia (ambrozija)	X	X	X	X	X	X	X	30
Artemisia (pelin)		X			X			4
Asteraceae (glavočike)	X		X			X		8
Chenopodium (lobodnjače)					X			3
Plantago (bokvica)								
Rumex (kiselica)								
Urtica (žara)								
							Ukupno polena korova	45
Ukupno po danu	5	11	8	9	14	10	11	68

		Koncentracija polena (zr/m ³)				Simptomi alergije se javljaju kod
		Drveće	Trave	Korovi		
x	Niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	1-10	Izuzetno osjetljivih osoba
xx	Umjerenjena koncentracija	26-50	16-90	6-20	11-50	Puno alergičnih osoba
xxx	Visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	51-500	Većine alergičnih osoba
xxx	Jako visoka koncentracija	više od 75	više 1500	Više 200	Više 500	Svih alergičnih osoba

Izvor podataka: Forsyth Cnty Enviromental Affairs department, Pollen Rating Scale(PRS)

NAPOMENA:

- U periodu visokih koncentracija polena, preporučujemo šetnje u jutarnjim ili kasnim satima i nakon kišnih padavina (konc. polena niska);
- Osobama osjetljivim na polen, preporučujemo kraće boravke u prirodi (parkovima) naročito za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetrova i sunčanih dana;
- Izbjegavati šetnje u periodu od 11 do 16 sati;
- U slučaju otežanog disanja, kihanja, suženja očiju i nosa, obratiti se ljekaru. Piti što više tečnosti, umivati se mlakom vodom, jačati imuni sistem organizma unoseći dovoljne količine vitamina i minerala.
- u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka.

Izveštaj pripremili: Prof. dr. Senka Barudanović, MA, Armin Macanović, MA, Velida Durmić